

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Romana Fremra a soudců Mgr. Jana Podaného a Mgr. Jany Kajzrové ve věci

žalobců: a) I. F., DiS, narozená
bytem
b) Ing. K. F., narozený
bytem

proti
žalované: **AQUACONSULT, s. r. o.**, IČO: 47536209
sídlem Dr. Janského 953, 252 28 Černošice
zastoupený advokátem JUDr. Milanem Zámeškou
sídlem Radyňská 479/5, 326 00 Plzeň

o žalobě z rušené držby

o odvolání žalobců proti usnesení Okresního soudu Praha-západ č.j. 8 C 230/2019-153 ze dne 19.6.2019 ve znění opravného usnesení Okresního soudu Praha-západ č.j. 8 C 230/2019-157 ze dne 28.6.2019

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalobci jsou povinni zaplatit žalované plnou náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 8 646 Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám právního zástupce žalované.

Odůvodnění:

1. Usnesením Okresního soudu Praha-západ č.j. 8 C 230/2019-153 ze dne 19.6.2019 ve znění opravného usnesení Okresního soudu Praha-západ č.j. 8 C 230/2019-157 ze dne 28.6.2019 (dále jen „usnesení soudu prvního stupně“) bylo rozhodnuto o tom, že se zamítá žaloba, aby byla žalovaná povinna zdržet se rušení držby žalobců přerušením dodávky pitné vody do rodinného domu žalobců na adrese K., a aby byla povinna dodávku pitné vody bezodkladně obnovit (výrok I.), že žalobci jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 3 600 Kč do tří dnů od právní moci usnesení k rukám zástupce žalované (výrok II.) a že žalobci jsou povinni zaplatit společně a nerozdílně na účet Okresního soudu Praha – západ soudní poplatek ze žaloby ve výši 2 000 Kč do tří dnů od právní moci usnesení (výrok III.). Soud prvního stupně odůvodnil své rozhodnutí tím, že žaloba sice byla podána včas (poslední den lhůty dle § 1008 o.z.), a že z provedených listinných důkazů vyplývá, že žalobci jsou spoluvlastníky objektu, kam byla žalovanou na základě uzavřené smlouvy se žalobci dodávána voda, žalovaná ale eviduje za žalobci dluhy na vodném a stočném, zejména nebyla uhrazena v plné výši platba vyúčtovaná fakturami č. 588468 a 580677. Dílčí dluh na těchto fakturách žalobci nepopírají, mají však za to, že fakturace nebyla správná. Žalovaná opakovaně vyzývala žalobce k úhradě dluhu s upozorněním, že při nezaplacení dojde k přerušení dodávky vody, k čemuž také po další z výzev, doručené žalobcům dne 24.4.2019, došlo. Soud prvního stupně tak uzavřel, že v daném případě nejde o svémocné rušení držby, neboť žalovaná postupovala zcela v souladu s právem (§ 9 odst. 6 písm. g) zákona č. 274/2001 Sb.) s tím, že i pro dluh pouze na stočném lze dodávku vody přerušit. Dodrženy byly i lhůty pro předchozí upozornění na tento postup.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Nová

2. Proti tomuto usnesení podali včasné odvolání žalobci. Uvedli, že soud prvního stupně rozhodl na základě faktur vystavených ze strany žalované s předpokladem, že faktury žalovaná vystavila oprávněně, a to přesto, že podle názoru žalobců bylo doloženo důkazy, že právní nárok na úhrady vystavených faktur neexistuje. Uvedli, že žalovaná fakturuje duplicitně, popřípadě za službu, kterou neposkytla (stočné), popřípadě způsobem a ve výši, jako by měla osazený funkční fakturační vodoměr, ačkoliv měla po dobu fakturačního období vlastní vinou vodoměr nefunkční. Žalovaná odmítá stanovení náhradního způsobu fakturace podle § 17 odst. 4 písm. a) zákona o vodovodech a kanalizacích. Zdůraznili svůj předpoklad, že soud bude posuzovat pouze to, zda byla splněna zákonná podmínka podle § 9 odst. 6 písm. g) zákona o vodovodech a kanalizacích, jelikož další dodatečně konstruované důvody ze strany žalované považují za pouhé odvádění pozornosti soudu od podstaty sporu. Údajný dluh ve výši 49 025 Kč nebyl vůbec uveden v oznámení ze dne 26.2.2019 a ani ve druhém dokumentu ze dne 24.4.2019, kde je naopak výslovně uvedeno, že tato částka (resp. částka 48 642 Kč) není důvodem tohoto přerušení dodávky. Žalovaná svým dlouhodobým protiprávním jednáním působí žalobcům značnou újmu, jejíž kompenzace se hodlají domáhat. Popřeli, že by řádně neplnili své povinnosti, například tím, že řádně neplatí za poskytnuté služby. Poukázali na to, že na jednání před Krajským úřadem Středočeského kraje dne 22.2.2018 byl stanoven jiný, zákonem akceptovatelný, způsob fakturace, podle kterého žalovaná zaslala následující den opravu fakturace a žalobci obratem uhradili za spotřebu částku ve výši 8 669 Kč, kterou považují za oprávněnou. Dále uvedli, že požadavek na umístění vodoměru v šachtě umístěné na veřejném prostranství pro všechny tři v té době budované přípojky byl učiněn ze strany žalované za účelem vyhnout se zákonné povinnosti údržby vodovodních přípojek. Proto žalobci žádali přemístění fakturačního vodoměru do místa, kam podle zákona má být vodoměr umístěn, tzn. na konec samostatné stavby vodovodní přípojky na připojený pozemek nebo stavbu. Přemístění fakturačního vodoměru legislativně nic nebrání. Žalovaná ale přemístění vodoměru odmítá, aby se mohla i do budoucna neoprávněně obohacovat na vodném z případného dalšího úniku vody, kterému žalobci nemají možnost zabránit, a taktéž na stočném, které do kanalizace neodteče. Pravděpodobně za tímto účelem nechala žalovaná 8 dní po oznámení havárie odtékat vodu bezúčelně do země mimo potrubí, aby žalobcům tuto škodu následně vyfakturovala. Na toto riziko přitom žalobci písemně upozorňovali již před havárií. Zaměstnanci žalované do vodoměrné šachty běžně vstupují v nepřítomnosti žalobců a provádějí zde manipulace s vodoměry ostatních odběratelů. Proto žalobci odmítají za jakoukoliv případnou manipulaci či škodu na vodoměru a vodoměrné soupravě nést odpovědnost. Ve smluvním vztahu se žalovanou vystupuje pouze žalobkyně a), s účinností od 1.3.2019 žalobce b) se žalovanou žádný smluvní vztah nemá, neboť smlouva o odvádění odpadních vod byla žalobcem vypovězena. Žalovaná žalobce permanentně obtěžuje opakovanými výzvami k zaplacení, což je předmětem stížností žalobců, neboť tím dochází k zneužívání monopolního postavení, k vydírání a svévolnému nerespektování zákona o vodovodech a kanalizacích, kterým žalovaná žalobce poškozují. Žalobkyně a) také žádala žalovanou o uzavření nové smlouvy o odvádění odpadních vod, žalovaná však není ochotna akceptovat řešení, které by bylo podle žalobkyně a) v souladu s platnou legislativou, což je podle žalobkyně a) jediným důvodem, proč nemá dosud uzavřenu smlouvu o odvádění odpadních vod. Zdůraznili také, že žalovaná instalovala podružný závlivkový vodoměr opožděně, lze ale prokázat, v jakém rozsahu odebraná voda neodtékala do kanalizace.
3. Žalovaná navrhla potvrzení napadeného usnesení s tím, že tvrzení žalobců neodpovídají skutečnosti. Na podkladě stížnosti žalobců proběhla u žalované v květnu 2019 kontrola ze strany ministerstva zemědělství, v jejímž rámci byly kontrolovány i otázky týkající se přerušení dodávek vody do nemovitosti žalobců. Kontrolní orgán uzavřel, že ani v jednom případě, včetně uzavření dodávky vody, ke kterému došlo dne 29.4.2019, nedošlo ze strany žalované k porušení § 9 odst. 6 a 7 zákona o vodovodech a kanalizacích. Žalovaná proto do držby žalobců sice zasáhla, ale zcela legálně a oprávněně, v souladu s uvedeným ustanovením zákona o vodovodech a kanalizacích. Zdůraznila též neuhrazené faktury za vodné a stočné, které jsou předmětem samostatné žaloby vedené u Okresního soudu Praha-západ pod sp. zn. 16 C 237/2019. Nastolila také otázku, zda je

dána pravomoc soudu o otázce přerušení dodávky vody rozhodovat, pokud dozorujícím orgánem podle zákona o vodovodech a kanalizacích je ministerstvo zemědělství, které už o věci rozhodlo.

4. V rámci doplňujícího vyjádření žalobci dále zdůraznili, že dluh, pro který mělo dojít k přerušení dodávky vody, činil pouze 178 Kč a 205 Kč (navíc účtovaných neoprávněně) s tím, že v případě znovuoobnovení dodávky vody bude účtována částka 5 175 Kč, která je násobně vyšší než u jiných poskytovatelů takových služeb. Dále poukázali na konkrétní znění § 9 odst. 6 písm. g) zákona o vodovodech a kanalizacích a na rozdíl v použití spojky „nebo“ a spojky „a.“ Zdůraznili, že zejména od ledna 2016 se každodenně brání protiprávnímu jednání žalované, která měla jako provozovatel z vlastní viny nefunkční vodoměr, proto měla žalobcům fakturovat spotřebu podle směrných čísel, neboť jiným způsobem nebylo možné v souladu s § 17 odst. 4 písm. a) zákona o vodovodech a kanalizacích spotřebu vyčíslit. Svůj závazek tak žalobci považovali za splněný okamžitě po úhradě vodného a stočného podle směrného čísla. Zdůraznili, že dobrovolně, vstřícně a v dobré víře, ve snaze ukončit spor, navrhli více jak 2x větší spotřebu (7 m³ za měsíc místo 3 m³ za měsíc) za všechny měsíce, počínaje prosincem 2016 a konče únorem 2018, přestože v odběrném místě byla přihlášena k trvalému pobytu pouze 1 osoba a žalobcům by příslušelo platit výpočtem pouze 3 m³ vody za jednu osobu a měsíc. Dále podrobně popsali peripetie spojené s osazením podružného zálivkového vodoměru a podali svůj výklad jednotlivých ustanovení zákona o vodovodech a kanalizacích.
5. Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal usnesení soudu prvního stupně, jakož i řízení, které mu předcházelo, podle § 212 a § 212a odst. 1, 5 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu v platném znění (dále jen „o.s.ř.“), a shledal odvolání žalobců neopodstatněným.
6. S ohledem na skutečnost, že rozhodnutí soudu prvního stupně bylo vydáno bez nařízení jednání, postupoval odvolací soud v souladu s nálezem Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3623/15 a k projednání odvolání (a provedení důkazů) nařídil jednání.
7. Z obsahu předložených listin se podává, že dne 12.12.2003 uzavřela žalobkyně a) se žalovanou smlouvu o dodávce vody, v jejímž rámci byl odběr vody sjednán „podle potřeby“ a způsob měření tohoto odběru „vodoměrem“, konkrétní umístění vodoměru ale nebylo ujednáno. V záhlaví smlouvy jsou jako odběratel uvedeni „manž. F. [REDACTED]“, v části podpisu smlouvy je ale umístěn pouze vlastnoruční podpis žalobkyně s tím, že dovětek „v.z.“ je přeškrtnutý. Smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou výpovědní lhůtou, smluvní strany se mimo jiné dohodly, že jakékoliv změny smlouvy budou oznámeny druhé straně „písemným návrhem o změně smlouvy.“ Dále strany sjednaly mimo jiné smluvní pokutu ve výši 50 000 Kč při neoprávněném odběru vody a deklarovaly, že přípojku je odběratel povinen vybudovat „na základě projektové dokumentace schválené provozovatelem tak, aby splňovala platné normy, předpisy a technické podmínky provozovatele. Přípojku je povinen odběratel nechat zkolaudovat příslušným stavebním úřadem se souhlasem provozovatele.“
8. Jak dále vyplývá z předloženého rozhodnutí ze dne 12.5.2003, vydal „na základě žádosti“ žalobce b) stavební úřad Dobřichovice povolení k výstavbě sdružené kanalizační přípojky a tří vodovodních přípojek adresované žalobci b) s tím, že stavba bude provedena „podle projektové dokumentace ověřené stavebním úřadem“ a budou provedeny 3 vodovodní přípojky v délce 60 m, 30 m a 53 m a také vodoměrná šachta „se třemi vodoměry.“ Žalovaná v rámci vyjádření ve stavebním řízení uvedla, že s předloženou stavební dokumentací souhlasí, nicméně „vodoměrná šachta musí mít dostatečné rozměry na osazení tří kusů vodoměrů.“ Společná vodoměrná šachta pro 3 vodoměry je zakreslena na žádost investorů (manželů F. [REDACTED]) též v plánu sdružené vodovodní a kanalizační přípojky v obci Karlík z února 2003, schválené stavebním úřadem v Dobřichovicích dne 12.5.2003. Kolaudační rozhodnutí bylo vydáno žalobci b) na tuto stavbu dne 9.1.2004.
9. Smlouvu o odvádění odpadních vod uzavřel se žalovanou pouze žalobce b) dne 1.10.2006 (nikoli žalobkyně a)). V rámci údajů o odběrném místě bylo ve smlouvě mimo jiné uvedeno, že odběrné místo „je připojeno na kanalizaci od ledna 2006,“ odběr se realizuje „pro domácnost,“ přičemž

počet „skutečně bydlících osob, včetně nepřihlášených k trvalému pobytu, je 2.“ Dále bylo deklarováno, že do objektu „je zaveden veřejný vodovod,“ objekt „není zásobován ze studny,“ prostory neslouží k podnikání a že „vody ze střech a zpevněných ploch jsou vypouštěny do záchytné nádrže.“ Dále bylo ujednáno, že stočné bude fakturováno „v souladu s platnou legislativou, kanalizačním řádem a rozhodnutím orgánů obce,“ jinak nic konkrétního sjednáno nebylo. O podružném zálivkovém vodoměru rovněž nebylo ujednáno nic. Smlouva byla sjednána na dobu neurčitou s výpovědní lhůtou v délce jednoho měsíce, která začíná běžet od prvního dne měsíce následujícího po doručení písemné výpovědi druhé smluvní straně. Dále se smluvní strany zavázaly, že „jakékoliv skutečnosti, které mohou mít vliv na změnu této smlouvy, budou oznámeny druhé smluvní straně písemným návrhem o změně smlouvy.“ Odběratel se dále zavázal, že „nejpozději do 30 dnů po změně skutečností, které mají vliv na množství vypouštěných vod (například změna počtu skutečně bydlících osob, nebo změna ve využívání nemovitosti) nahlásí dodavateli, jinak se zavazuje uhradit ztrátu, případně smluvní pokutu ve výši 5 000 Kč.“ To zjevně žalobce b) neučinil, alespoň o tom nic netvrdil, ačkoli podle tvrzení žalobců obsažených v doplnění odvolání oba výslovně uvedli, že od roku 2010 do prosince 2017 v odběrném místě „permanentně pronajímali 1-2 byty či bytové části.“

10. Podle výpisu z katastru nemovitostí je předmětné odběrné místo v katastrálním území Karlík ve spoluvlastnictví žalobců (v rámci společného jmění manželů) a jejich syna J. F. V domě jsou 3 bytové jednotky, nikoli jedna „domácnost o dvou osobách.“
11. Podle předložené výpovědi smlouvy o odvádění odpadních vod ze dne 21.1.2019 žalobce dle smlouvy o odvádění odpadních vod tuto smlouvu vypověděl písemně v elektronické podobě, což bylo žalované zasláno, stejně jako jiná vzájemná korespondence, poštovní datovou zprávou informačního systému datových schránek do datové schránky a převzato přihlášením dne 21.1.2019. Výpovědní lhůta tak uplynula dnem 28.2.2019.
12. Od té doby nesporně k uzavření nové smlouvy o odvádění odpadních vod nedošlo. Z předložené korespondence však vyplývá, že návrhy nových smluv byly zasílány žalobcům opakovaně, např. v prosinci 2018, poté v lednu, březnu a srpnu 2019, přičemž nebyly nikdy přijaty. Žaloba o určení obsahu smlouvy ale také podána nebyla a sami žalobci svůj konkrétní návrh smlouvy žalované podle svých tvrzení nikdy nepředložili. Zůstal proto zachován status quo bez uzavřené smlouvy o odběru odpadních vod. Žalobci přesto odpadní vody do kanalizace žalované i nadále vypouštěli a vypouštějí, k odpojení přípojky od kanalizace nedošlo a o uzavření přípojky kanalizace (ani o existenci nějakého uzávěru) strany také nic netvrdily.
13. Z předložených montážních listů se dále podává, že předchozí fakturační vodoměr č. 02877313 byl v místě osazen dne 19.1.2009 s náměrem 0 m³, tehdy bez námitek žalobců. K výměně za nový došlo až dne 5.3.2018 s náměrem 3223 m³. Bylo přitom nesporné, že předchozí vodoměr č. 02877313 měl ověření platnosti pouze do ledna 2016, měl být tedy vyměněn dříve.
14. Z předložené korespondence stran se dále podává, že mezi stranami existuje dlouhodobý spor o výklad zákona a uzavřených smluv. Diskuse o výměně prošlého fakturačního vodoměru byla mezi stranami jistě vedena v od června 2017 nadále, předchozí komunikace na stejné téma ale ze strany žalované doložena nebyla, listina označená jako „výměna vodoměru – výzva ke zpřístupnění“ není datována a nebyl předložen ani žádný důkaz o tom, že by se dostala do dispoziční sféry žalobců. Jinými slovy nebylo prokázáno, že by žalobci úmyslně již od ledna 2016 bránili ve výměně předchozího fakturačního vodoměru, jak tvrdila žalovaná.
15. Podle předloženého oznámení žalované ze dne 26.2.2019 bylo oběma žalobcům oznámeno, že ke dni 23.2.2019 dluží za fakturu č. 588 468 celkem 178 Kč, za fakturu č. 580 677 celkem 205 Kč s tím, že pokud do 14.3.2019 nebude dlužná částka uhrazena, dojde k uzavření dodávky vody, neboť prodloužení odběratele je delší než 30 dnů. Dále byli žalobci upozorněni na náklady spojené s obnovením dodávky v celkové výši 5 175 Kč, včetně DPH. K tomu byly přiloženy i obě faktury

a za vodné a stočné, a to za dobu od 24.9.2018 do 23.11.2018 (spotřeba 41 m³ vody měřená již novým vodoměrem) a za období od 31.1.2018 do 5.3.2018 (spotřeba 5 m³ vody měřená ještě prošlým vodoměrem). Dále žalobci předložili upozornění na neuhrazené pohledávky ze dne 24.4.2019 ze strany žalované, doručené do datové schránky žalobkyně a) dne 24.4.2019 s tím, že oběma žalobcům je oznamováno, že zde trvá nedoplatek faktury č. 580 677 ve výši 205 Kč a faktury č. 588 468 ve výši 178 Kč, a dále, že dochází k neoprávněnému vypouštění odpadních vod bez uzavřené smlouvy, což jsou důvody k přerušení dodávek pitné vody v souladu s § 9 odst. 6 písm. g) a písm. f) zákona o vodovodech a kanalizacích. Dále bylo uvedeno, že dluh na vodném a stočném za období od roku 2016 do 14.2.2018 v celkové výši 48 642 Kč „není předmětem současného přerušení,“ nicméně nárok na úhradu bude uplatňován. Dále bylo zdůrazněno, že v prosinci 2018 byl zaslán dodatek ke smlouvě za účelem odpočtu stočného, který dosud nebyl žalované ze strany žalobců zaslán. V takovém případě „nebude možné uplatnit slevu na stočném“ v rozsahu vody nevypouštěné do kanalizace. Podle poznámek na uvedených fakturách ve spojení s předloženými doklady o platbách z účtu žalobkyně a) je patrné, že žalobkyně a) záměrně nezaplatila celou částku účtovanou v uvedených fakturách, ale vždy jen její část, aniž by při této platbě byl uveden nějaký důvod.

16. Z předložené korespondence a dalších listin je dále patrné, a mezi stranami to ani nebylo sporné, že k přerušení dodávky vody došlo ze strany žalované již dříve, např. v únoru 2018. Z obsahu předloženého protokolu o ústním jednání, které se konalo dne 22.2.2018 v budově Krajského úřadu Středočeského kraje, vyplývá, že jednání bylo nařízeno za účelem projednání stížnosti žalobců na žalovanou právě kvůli přerušení dodávky vody. Krajský úřad jako vodoprávní úřad zjistil, že nebylo provedeno přezkoušení stávajícího fakturačního vodoměru a vodoměr je proto „nefunkční.“ Dále uzavřel, že současné umístění vodoměru v šachtě na vodovodní přípojce je v souladu se zákonem o vodovodech a kanalizacích, přičemž žalovaná sdělí, zda je možné přemístění vodoměru na vnitřní vodovod podle žádosti žalobců, případně za jakých podmínek. Dále žalobci uvedli, že prokazatelně „spotřebují více než 30 m³ za rok bez vypouštění do kanalizace,“ proto bylo dohodnuto, že provozovatel (žalovaná) provede „do 14 dnů osazení podružného vodoměru za účelem zjištění skutečného množství vypouštěné odpadní vody.“ Dále měl být předložen a projednán návrh smlouvy s odběrateli (žalobci) zohledňující „nové podmínky dodávky vody a odvádění odpadních vod.“ Žalovaná zdůraznila, že fakturační vodoměr je nefunkční z toho důvodu, že bylo opakovaně odmítnuto provedení výměny ze strany odběratelů. Proto navrhla postup pro stanovení množství dodávané vody „podle § 17 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích“ s tím, že poté bude obnovena dodávka vody. Takto byl zápis bez námitek zúčastněnými podepsán. Nebylo v něm uvedeno nic o konkrétním způsobu určení množství odebrané vody (podle směrných čísel) či jinak, nebylo zachyceno nic o počtu osob, které se měly v odběrném místě zdržovat v rozhodném období, tedy zda a jaký je rozdíl v počtu „skutečně bydlících osob, včetně nepřihlášených k trvalému pobytu“ oproti uzavřené smlouvě o odvádění odpadních vod („2 osoby“). V rámci podkladů pro uvedené jednání žalovaná vyjádřila nesouhlas s tvrzeními žalobců, poukázala zejména na jejich existující dluhy, na skutečnost, že vodoměr cejchovaný v roce 2009 je prošlý od ledna 2016, ale není ho možné vyměnit proto, že žalobci striktně požadují „umístění vodoměru v domě.“ Žalovaná také již tehdy uvedla, že žalobci neuzavřeli novou smlouvu, která jim byla odeslána. Dále žalovaná uvedla, že podružný zálivkový vodoměr podle podmínek provozovatele (žalované) žalobci nainstalovat nechťejí, neboť požadují uznat jako podružný k odečtu stočného svůj vlastní vodoměr nainstalovaný ve sklepě domu bez přítomnosti a odsouhlasení žalované.
17. Po uvedeném jednání u Krajského úřadu pro Středočeský kraj zaslala žalovaná žalobcům elektronickou poštou zprávu, že zasílá „odsouhlasený požadavek provozovatele na úhradu vodného a stočného jako podklad pro znovuoobnovení dodávek vody“ s tím, že „další domluvené věci budou postupně řešeny od příštího týdne.“ Přílohou tohoto e-mailu byla i tabulka obsahující výpočet spotřeby vody a odvádění odpadních vod (vodné a stočné) za období od prosince 2016

do února 2018 (celkem 15 měsíců), vždy v rozsahu 7 m³ měsíčně, na vodném 4 915,89 Kč, na stočném 3 752,91 Kč, celkem 8 668,80 Kč, včetně DPH. To bylo dne 23.2.2018 podle předloženého příkazu z banky také žalobkyní a) zaplacen. To odpovídá tvrzení žalobců, že „dobrovolně, vstřícně a v dobré víře, ve snaze ukončit spor, navrhli více jak 2x větší spotřebu (7 m³ za měsíc místo 3 m³ za měsíc) za všechny měsíce,“ nicméně už to neodpovídá původnímu obsahu smlouvy o odvádění odpadních vod ani existenci 3 bytů, z nichž 1-2 měly být do prosince 2017 „permanentně pronajímány.“ Neodpovídá to ani náměru předchozího fakturačního vodoměru při jeho výměně dne 5.3.2018 ve výši 3223 m³, což po dobu cca 9 let umístění vodoměru (od 19.1.2009) představuje orientačně spotřebu téměř 30 m³ vody měsíčně. Havárie z listopadu 2016 spojená s únikem vody v trvání několika dnů na tom nic podstatného nemění. Neodpovídá to ani náměru nového vodoměru za dobu od 24.9.2018 do 23.11.2018 (spotřeba 41 m³ vody za 2 měsíce). Také snaha žalobců o osazení podružného závlivkového vodoměru založená na tvrzení, že jen tato spotřeba vody představuje v místě více než 30m³ ročně (2,5 m³ měsíčně) svědčí pro závěr, že odhad spotřeby v rozsahu 7 m³ vody měsíčně nebyl „vstřícný a v dobré víře,“ ale účelově podhodnocený. Podle tvrzení žalobců v doplnění odvolání představovala spotřeba vody nevypouštěné do kanalizace dokonce hodnotu „cca 6 000 Kč za každý rok (již 13 let),“ což je významně více, než měla činit jimi uváděná a zaplacená spotřeba vody za uvedené období 15 měsíců (7 m³ měsíčně) v ceně necelých 5 000 Kč. Žalobci tedy prokazatelně neuvedli pravdu a uvedené údaje jsou účelově smyšlené.

18. Na základě nesporného přerušení dodávky vody dne 29.4.2019 pak žalobci podali dne 30.4.2019 stížnost na ministerstvo zemědělství a vyzvali žalovanou „k okamžitému a bezpodmínečnému připojení k vodovodu,“ kdy opět popsali vzájemné vztahy, včetně korespondence a jednání před Krajským úřadem Středočeského kraje.
19. Z předloženého protokolu o kontrole provedené ministerstvem zemědělství u žalované dne 30.5.2019 vyplývá, že ve svých kontrolních závěrech ministerstvo zemědělství uvedlo, že „nebylo zjištěno porušení § 9 odst. 6 písm. g) zákona o vodovodech a kanalizacích, pokud došlo dne 29.4.2019 na základě nezaplacení faktur č. 588 468 a č. 580 677 k přerušení dodávky vody.“ Žalovaná ale byla vyzvána, aby provedla úpravu fakturace vodného a stočného v daném odběrném místě na základě stanovení množství dodané pitné vody, resp. odvedené odpadní vody, „v souladu s § 17 odst. 4 písm. a) zákona o vodovodech a kanalizacích.“ Mimo jiná zjištění bylo zaznamenáno, že mezi stranami dochází k neshodám na výši dluhu, že výše dluhu uvedená ve faktuře č. 588 468 byla stanovena již na základě vyměněného vodoměru a že odběratelé si dluh „svévolně ponížili“ na stočném o množství vody nevypuštěné do kanalizace naměřené jejich podružným vodoměrem, který nebyl schválen kontrolovanou osobou. Ministerstvo zemědělství tak dospělo k závěru, že odběratelé si nemohou sami upravovat fakturovanou částku podle svého uvážení a že vzniklou situaci zavinili v této části výhradně odběratelé (žalobci). Pokud jde o fakturu č. 580 677, šlo o fakturaci za období do dne výměny nefunkčního vodoměru č. 02877313, z níž odběratelé dle svého sdělení odečetli částku 205 Kč. Ministerstvo zemědělství zde dospělo k závěru, že množství dodané pitné vody, resp. vypouštěné odpadní vody, bylo stanoveno na základě měření „nefunkčním vodoměrem,“ tedy chybně. Protokol však o kontrole nepředstavuje rozhodnutí správního orgánu a nijak nezasahuje do pravomoci soudu projednat žalobu z rušené držby, jak bude dále rozvedeno.
20. Pokud jde o projednávání dalších tvrzených dluhů na vodném a stočném, byl odvolacímu soudu předložen platební rozkaz vydaný Okresním soudem Praha-západ a také odpor proti tomuto platebnímu rozkazu, věc tedy není dosud pravomocně skončena. Z níže uvedených důvodů navíc odvolací soud nepovažoval tuto otázku za rozhodující pro výsledek sporu, proto se výpočtem skutečného dluhu žalobců podrobněji nezabýval. Z ostatních předložených listin, včetně dalších faktur a upomínek, odvolací soud neučinil žádná podstatná skutková zjištění, neboť je patrné, že většina faktur byla skutečně vystavena na základě údajů zaznamenaných vodoměrem s prošlým ověřením platnosti (od ledna 2016 až do výměny vodoměru v březnu 2018).

21. Podle § 176 o.s.ř. se ustanovení § 177 až 180 o.s.ř. použijí, je-li z žaloby zřejmé, že se žalobce domáhá ochrany rušené držby.
22. Podle § 177 odst. 1 o.s.ř. domáhá-li se žalobce ochrany rušené držby, soud o žalobě rozhodne do 15 dnů od zahájení řízení. Žalobce musí prokázat, že jde o svémocné rušení držby. Jednání není třeba nařizovat.
23. Podle § 178 o.s.ř. se soud v řízení omezí na zjištění poslední držby a jejího svémocného rušení. "
24. Podle § 180 odst. 1 o.s.ř. soud ve věci samé rozhoduje usnesením.
25. Podle § 988 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o.z.“), lze držet právo, které lze právním jednáním převést na jiného a které připouští trvalý nebo opakovaný výkon.
26. Podle § 989 o.z. vlastnické právo drží ten, kdo se věci ujal, aby ji měl jako vlastník. Jiné právo drží ten, kdo je počal vykonávat jako osoba, jíž takové právo podle zákona náleží, a komu jiné osoby ve shodě s ním plní.
27. Podle § 1003 o.z. držbu není nikdo oprávněn svémocně rušit. Kdo byl v držbě rušen, může se domáhat, aby se rušitel rušení zdržel a vše uvedl v předešlý stav.
28. Podle § 1007 o.z. byl-li držitel z držby vypuzen, může se na vypuditeli domáhat, aby se zdržel dalšího vypuzení a obnovil původní stav. Proti žalobě na ochranu držby lze namítnout, že žalobce získal proti žalovanému nepravou držbu nebo že ho z držby vypudil. Vypuzení z držby práv nastane, když druhá strana odepře plnit, co dosud plnila, když někdo zabráni výkonu práva, nebo již nedbá povinnosti zdržet se nějakého konání.
29. Podle § 1008 odst. 1 o.z. soud zamítne žalobu na ochranu nebo na uchování držby, pokud bude žaloba podána po uplynutí šesti týdnů ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o svém právu i o osobě, která držbu ohrožuje nebo ruší, nejdéle však do jednoho roku ode dne, kdy žalobce mohl své právo uplatnit poprvé.
30. Podle § 1009 o.z. držba zaniká, vzdá-li se jí držitel, nebo ztratí-li trvale možnost vykonávat obsah práva, které dosud vykonával. Držba rovněž zaniká, je-li z ní držitel vypuzen a neuchová si ji svépomocí nebo žalobou. Nevykonává-li držitel držbu, držba tím nezaniká.
31. Ze shora uvedeného vyplývá, že ochrana držby je založena na rušení faktického stavu (držby) a vůli držitele k jeho zachování procesní cestou (podáním žaloby) v konkrétní propadné lhůtě, kterou však žalobci dodrželi, jak správně uvedl již soud prvního stupně. Pro úspěch žaloby z rušené držby postačuje jakýkoli druh zásahu, který činí postavení držitele práva nejistým či ztěžuje jeho výkon. Ochrana držby je poskytována všem právům, která mohou být předmětem držby, což je i právo na odběr vody z vodovodu, neboť ho lze převést na jiného (v tom smyslu, že není nepřevoditelné) a připouští opakovaný výkon (§ 998 o.z.). Nejde zde tedy o držbu samotné nemovité věci (ve spoluvlastnictví žalobců a jejich syna), v níž se odběr vody z vodovodu realizuje, neboť držba nemovitosti a její užívání není sama o sobě spojena s připojením k veřejnému vodovodu, natož s právem na dodávku vody tímto vodovodem, jak bude dále rozvedeno.
32. Ochrany požívá nejen držba řádná (§ 991 o.z.), poctivá (§ 992 o.z.) a pravá (§ 993 o.z.), ale i držba nepoctivá, nežádná a nepravá. Relevantní námitkou proti žalobě z rušené držby proto obecně není poukaz na vlastnické právo žalovaného, či jiné petitorní námitky. V daném případě ale zásah žalované vyplývá ze zvláštního právního předpisu, jímž se právní vztah mezi stranami řídí a který do vztahu vnáší veřejnoprávní prvky, což je třeba respektovat. Opačným přístupem by byl uvedenou posesorní žalobou zvláštní právní předpis fakticky vyloučen. Tímto předpisem je zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích ve znění od 1.1.2018 (dále jen „ZVK“), který podle § 1 upravuje některé vztahy vznikající při rozvoji, výstavbě a provozu vodovodů a kanalizací sloužících veřejné potřebě a ve veřejném zájmu.

33. Podle § 8 odst. 6 ZVK je vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud je k tomu vlastníkem zmocněn, povinen uzavřít písemnou smlouvu o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod s odběratelem. Závazky vzniklé z této smlouvy přecházejí na právního nástupce vlastníka vodovodu nebo kanalizace a na právního nástupce provozovatele.
34. Podle § 36 odst. 1 a 2 ZVK pokud je pozemek nebo stavba připojena na vodovod nebo kanalizaci v souladu s právními předpisy, vzniká odběrateli nárok na uzavření písemné smlouvy podle § 8 odst. 6. Tento nárok nevzniká, pokud se okolnosti, za kterých došlo k povolení připojení na vodovod nebo kanalizaci, změnily natolik, že nejsou splněny podmínky pro uzavření této smlouvy na straně odběratele. Vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud byl k uzavírání smluv zmocněn, nesmí při uzavírání smlouvy podle § 8 odst. 6 jednat v rozporu s dobrými mravy, zejména nesmí odběratele diskriminovat.
35. Podle § 9 odst. 6 ZVK je provozovatel oprávněn přerušit nebo omezit dodávku vody nebo odvádění odpadních vod do doby, než pomine důvod přerušení nebo omezení, mimo jiné podle písm. f) při prokázání neoprávněného odběru vody nebo neoprávněného vypouštění odpadních vod, nebo podle písm. g) v případě prodlení odběratele s placením podle sjednaného způsobu úhrady vodného nebo stočného po dobu delší než 30 dnů.
36. Podle § 9 odst. 7 písm. a) ZVK přerušení nebo omezení dodávky vody nebo odvádění odpadních vod podle odstavce 6 je provozovatel povinen oznámit odběrateli v případě přerušení nebo omezení dodávek vody nebo odvádění odpadních vod podle odstavce 6 písm. b) až g) alespoň 3 dny předem.
37. Podle § 10 odst. 2 písm. a) ZVK je neoprávněným vypouštěním odpadních vod do kanalizace vypouštění bez uzavřené písemné smlouvy o odvádění odpadních vod nebo v rozporu s ní.
38. Soudní praxe je již jednotná v tom, že na rozdíl od právní úpravy účinné do 31.12.2001 je současná právní úprava zákona o vodovodech a kanalizacích založena na tom, že práva a povinnosti stran již nevznikají z jiné právní skutečnosti (z odběru vody, popř. ze spoluvlastnictví připojené nemovitosti), ale právě ze smlouvy uzavřené podle § 8 odst. 6 ZVK (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20.6.2012 sp. zn. 33 Cdo 4537/2010). Jinými slovy, subjektem smlouvy na straně odběratele a tím osobou oprávněnou k odběru vody (a také povinnou k placení podle smlouvy) je ten, kdo jako odběratel smlouvu uzavřel. Pokud smlouvu uzavře jen jeden ze spoluvlastníků připojené nemovitosti, je tento spoluvlastník odběratelem a držitelem práva na odběr vody, ostatní spoluvlastníci nikoli. To platí i pro případ, že jde o manžele (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12.9.2007 sp. zn. 31 Cdo 677/2005, publikovaný pod č. R 24/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).
39. V daném případě je třeba přisvědčit žalobcům v tom, že smlouvu o dodávce vody ze dne 12.12.2003 nepochybně uzavřela pouze žalobkyně a), nikoli též žalobce b). V záhlaví smlouvy jsou sice uvedeni „manž. F. [redacted]“, nicméně v části podpisu je zřetelně uveden jen podpis „F. [redacted]“. Přeskrtnutí dovětky „v.z.“ (v zastoupení) také vylučuje, že by skutečnou vůlí stran bylo uzavřít smlouvu též (s) žalobcem b) v zastoupení manželkou podle § 21 tehdy platného zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, a podle § 145 odst. 2 tehdejšího občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. (dále jen obč. zák.).
40. To vše ale znamená, že žalobce b) nikdy nebyl držitelem práva na dodávku vody do předmětné nemovitosti, byť je spoluvlastníkem nemovitosti a také manželem žalobkyně a), která držitelem tohoto práva byla a je. Žalobce b) ve smyslu § 989 o.z. nikdy nepočal uvedené právo vykonávat jako osoba, jíž takové právo podle zákona náleží, a komu žalovaná ve shodě s ním plní, pouze využíval výkon práva ze strany žalobkyně a), stejně jako další spoluvlastník a případní nájemci. Ze strany žalobce b) je tak tato žaloba nedůvodná již z tohoto důvodu, neboť ochrany neexistující držby práva se dovolávat nelze. Usnesení soudu prvního stupně je proto ve výroku I. u žalobce b) správné, byť primárně z jiných (popsaných) důvodů, než uvedl soud prvního stupně.

41. Ve vztahu k žalobkyni a) je situace složitější. Zde je třeba posoudit, zda žalovaná měla legitimní důvod dodávku vody přerušit, přestože je mezi nimi uzavřena platná smlouva o dodávce vody.
42. Za klíčové v tomto směru považuje odvolací soud zjištění, že předmětná nemovitost objektivně je od ledna 2006 připojena na kanalizaci provozovanou rovněž ze strany žalované, že na základě tohoto připojení docházelo a dochází k vypouštění odpadních vod do kanalizace žalované (sporný je pouze objem), že smlouva o odvádění odpadních vod byla s vědomím žalobkyně a) uzavřena dne 1.10.2006 pouze mezi žalovanou a žalobcem b), který tuto smlouvu, opět s vědomím žalobkyně a), dne 21.1.2019 vypověděl, a proto smlouva podle sjednané výpovědní doby zanikla ke dni 28.2.2019, přičemž nová smlouva o odvádění odpadních vod dosud nebyla uzavřena. O tom nebyl mezi stranami spor. Je tu spor o obsah smlouvy, tedy o změnu smlouvy o dodávce vody (zejména o umístění fakturačního vodoměru) a o novou smlouvu o odvádění odpadních vod (zejména o odečet podle podružného záhlavkového vodoměru). Nesporné bylo i to, že žalovaná zaslala žalobcům opakovaně návrh nové smlouvy, resp. změnu smlouvy, kterou žalobci nepřijali, sami ale vlastní návrh znění smlouvy žalované nezaslali a ani se nedomáhali určení obsahu smlouvy soudem. Toho se nedomáhala ani žalovaná. V zásadě je zde tedy spor o to, kdo je vinen tím, že se strany na nové smlouvě nedohodly, a jaké to má v dané věci důsledky.
43. Podle zjištěného stavu nepochybně ke dni přerušení dodávky vody (29.4.2019) docházelo a ke dni rozhodnutí odvolacího soudu nadále dochází k neoprávněnému vypouštění odpadních vod do kanalizace žalované podle § 10 odst. 2 písm. a) ZVK, tedy k vypouštění odpadních vod bez uzavřené písemné smlouvy o odvádění odpadních vod. To žalovaní ostatně potvrdili i při jednání odvolacího soudu. Tvzení žalobců, že disponují též jímku, nemůže být relevantní (navíc nebylo nijak prokázáno, v listinách je zmíněna jen záchytná nádrž na dešťovou vodu), pokud nemovitost byla a je připojena na kanalizaci (mimo jímku), neboť žalovaní nic netvrdili o tom, že by došlo ke změně stavebního stavu a k faktickému odpojení odpadního potrubí z jejich nemovitosti od kanalizace provozované žalovanou (v podobě uzavření či zaslepení potrubí v místě jeho zaústění do stokové sítě).
44. Žalobcům lze přisvědčit v tom, že obě služby, tedy dodávka vody a odvádění odpadních vod, mohou být zcela samostatné, resp. oddělené, vždy záleží na konkrétních okolnostech stavebně technického provedení, tedy na zdroji vody a způsobu likvidace odpadních vod. Jinými slovy, odběratel vody z vodovodu může vodu spotřebovat bez odpadu (záhlavkou zahrady), popř. likvidovat odpadní vody i jinak než vypouštěním do kanalizace (odvozem z jímky nebo vlastní čistírnou) a naopak, odpadní vody vzniklé z vlastního zdroje vody (ze studny či srážek) mohou být vypouštěny do kanalizace, i když nemovitost není připojena na veřejný vodovod. Možné jsou i různé kombinace a lišit se mohou i strany smlouvy.
45. V daném případě ale nastala konkrétní situace, kdy nemovitost žalobců je připojena jak na vodovod, tak na kanalizaci, přičemž obě služby dodává žalovaná. Odběratelem vody je podle smlouvy žalobkyně a) a je tedy zřejmé, že to za daného technického stavu byla a je ona, kdo má zájem (nárok) uzavřít smlouvu o odvádění odpadních vod, které z odebrané vody generuje (lhostejno, zda sama či prostřednictvím dalších spoluvlastníků, spolubydlících osob, nájemců apod.), a je to také ona, kdo tyto odpadní vody neoprávněně vypouští, nemá-li již zajištěno jejich legální odvádění prostřednictvím smlouvy uzavřené s jejím souhlasem ze strany žalobce b) jako dříve. V tomto případě jsou totiž obě služby na sobě jasné závislé a zákon s tím také tak počítá, včetně případného měření a ujednání stran předem (ex ante) či po vypouštění (ex post).
46. Podle § 19 odst. 5 ZVK pokud není množství vypouštěných odpadních vod měřeno, předpokládá se, že odběratel, který odebírá vodu z vodovodu, vypouští do kanalizace takové množství vody, které odpovídá zjištění na vodoměru nebo směrným číslům roční potřeby vody, pokud nejsou instalovány vodoměry. V případě, kdy je měřen odběr z vodovodu, ale je také možnost odběru z jiných zdrojů, použijí se ke zjištění spotřeby vody směrná čísla roční potřeby nebo se k naměřenému

odběru z vodovodu připočte množství vody získané z jiných, provozovatelem vodovodu měřených zdrojů.

47. Podle § 19 odst. 7 ZVK jestliže odběratel vodu dodanou vodovodem zčásti spotřebuje bez vypuštění do kanalizace a toto množství je prokazatelně větší než 30 m³ za rok, zjistí se množství vypouštěné odpadní vody do kanalizace buď měřením, nebo odborným výpočtem podle technických propočetů předložených odběratelem a ověřených provozovatelem, pokud se předem provozovatel s odběratelem nedohodli jinak.
48. Svévolné vypouštění odpadních vod do kanalizace bez uzavřené smlouvy, jak ho realizuje žalobkyně a), ale zákon jednoznačně zapovídá a proto upravuje tomu odpovídající nástroje provozovatele tak, aby veřejná služba byla řádně zajištěna i pro jiné uživatele, kteří zákonem a smlouvou stanovená pravidla respektují.
49. Již v rozsudku sp. zn. 22 Cdo 1769/2016 Nejvyšší soud mimo jiné dovodil, že „je nezbytné odlišovat situace, kdy a) osoba není připojena na kanalizaci a má zájem tak učinit, b) osoba, která je připojena na kanalizaci, nemá uzavřenou smlouvu o odvádění odpadních vod a c) osoba, která je připojena na kanalizaci, má uzavřenou smlouvu o odvádění odpadních vod. Toto odlišení hraje totiž zásadní roli pro správné vymezení práv a povinností, které má na jedné straně osoba usilující o připojení na kanalizaci, popřípadě osoba již na kanalizaci připojená (tzv. odběratel), a na druhé straně vlastník kanalizace či její provozovatel. Pokud je osoba již připojena na kanalizaci (je tedy odběratelem), ale nemá uzavřenou smlouvu o odvádění odpadních vod, vzniká odběrateli podle § 36 zákona o vodovodech a kanalizacích nárok na uzavření smlouvy o odvádění odpadních vod podle § 8 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích. Jedná se totiž o nárok odběratele, nikoliv o jeho povinnost. Dokud ovšem není uvedená smlouva uzavřena, nemá odběratel v zásadě právo do kanalizace vypouštět odpadní vody, neboť by se ve shodě s § 10 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích jednalo o neoprávněné vypouštění odpadních vod do kanalizace. Provozovatel kanalizace pak není povinen případné neoprávněné odvádění odpadních vod trpět, nýbrž může využít zákonných prostředků ochrany, včetně práva přerušit nebo omezit odvádění odpadních vod podle § 9 odst. 6 písm. f) zákona o vodovodech a kanalizacích.“
50. V tomto smyslu je třeba vykládat i § 9 odst. 6 písm. f) ZVK, podle kterého je provozovatel oprávněn „přerušit nebo omezit dodávku vody nebo odvádění odpadních vod“ do doby, než pomine důvod přerušení nebo omezení, při prokázání „neoprávněného odběru vody nebo neoprávněného vypouštění odpadních vod.“ Zde se odvolací soud přiklonil k výkladu, který zastává žalovaná, a nikoli k výkladu, který zastávají žalobci. Podle názoru odvolacího soudu tak lze přerušit nebo omezit dodávku vody i v případě, kdy dochází jen k neoprávněnému vypouštění odpadních vod (z dodávek vody vzniklých). Neplatí tedy možnost přerušení či omezení jen té služby, jíž se neoprávněný odběr (vypouštění) týká, jak tvrdili žalobci. Pro tento výklad svědčí několik argumentů. V první řadě aktuální doslovné znění zákona nasvědčuje více této verzi. Ve znění do 31.12.2013 bylo navíc uvedené ustanovení koncipováno tak, že provozovatel je oprávněn přerušit nebo omezit „dodávku vody a odvádění odpadních vod“ při prokázání „neoprávněného odběru vody nebo neoprávněného vypouštění odpadních vod.“ Zjevně tedy bylo možné přerušit či omezit obě služby, byť důvodem bylo neoprávněné čerpání jen jedné z nich. Důvodová zpráva k uvedené „změně“ účinné od 1.1.2014 pouze stručně uvádí, že nová úprava „dává smysl a předmět lépe vystihuje.“ Záměrem zákonodárce tedy nepochybně nebylo provést zásadní změnu - zpřísnění podmínek pro přerušení či omezení dodávek vody nebo vypouštění odpadních vod, jinak by to bylo v důvodové zprávě jistě pojato jinak. V původní důvodové zprávě k této problematice nebylo uvedeno nic podstatného, původní znění je ale zcela jasné. Jazykový i historický a teleologický výklad sporného ustanovení tak svědčí žalované. Nelze také pominout praktickou stránku věci, tedy odpověď na otázku, jak může žalovaná přerušit „či omezit“ odvádění odpadních vod jinak než uzavřením či omezením zdroje, z něhož odpadní vody pocházejí (uzavřením přívodu vody), neexistuje-li žádný uzávěr kanalizační přípojky ovládaný žalovanou. Jinak by bylo uvedené ustanovení v praxi nevyužitelné. Za daného stavebně technického stavu existujícího připojení na

kanalizaci lze uvažovat jen o přerušení odpadního potrubí z nemovitosti žalobců (odpojení od kanalizace) nejpozději v místě zaústění (na konci přípojky). Tím by ale navíc došlo v intencích argumentace Nejvyššího soudu k „odpojení“ a nikoli jen „k přerušení či omezení.“ Takový zásah by také byl podstatně vyšší a nákladnější, navíc s dopadem do práv dalších osob, neboť by si logicky vyžádal výkopové práce na veřejném prostranství a zásah do kanalizace v místě zaústění přípojky. Proto se odvolací soud přiklonil k výkladu, který je po všech stránkách racionálnější, že přerušení přívodu vody je možné i v případě, že zde není smlouva na odvádění odpadních vod z odebrané vody vzniklých, i kdyby žalobkyně a) jinak všechny své povinnosti vyplývající ze smlouvy o dodávkách vody řádně a včas plnila. To je mezi stranami navíc sporné, jak bude dále rozvedeno.

51. Neobstojí ani námitka žalobců, že byli odpojeni od dodávek vody jen kvůli údajnému (podle nich neexistujícímu) dluhu na vodném ve výši 383 Kč. Ve skutečnosti byla žalovaná dne 24.4.2019, tedy 5 dnů před přerušením (ve lhůtě uvedené v § 9 odst. 7 písm. a) ZVK), písemně v elektronické podobě upozorněna nejen na tvrzený dluh na vodném, vyčíslený označenými fakturami, ale též na neoprávněné vypouštění odpadních vod bez uzavřené písemné smlouvy a na zamýšlené přerušení dodávky „služeb“ (tedy i vody) z obou těchto důvodů. Navíc je třeba uvést, že uvedené oznámení o zamýšleném přerušení dodávky služeb (vody) nemá hmotněprávní povahu v tom směru, že by provozovatel byl povinen přesně vymezit konkrétní důvod či důvody přerušení, jinak je takové oznámení neplatné (jako by nebylo) a nelze ho vztáhnout ani na jiné případné důvody přerušení. Podstatné podle názoru odvolacího soudu je, zda tu ke dni přerušení byl některý ze zákonných důvodů pro přerušení dodávky a zda oznámení bylo z hlediska takového důvodu realizováno včas.
52. Popsaný důvod tak žalované postačuje k legálnímu přerušení dodávky vody žalobkyni a) podle § 9 odst. 6 písm. f) ZVK, aniž by bylo potřebné dále řešit, zda zde existoval i druhý důvod pro přerušení dodávky vody podle § 9 odst. 6 písm. g) ZVK. Odvolací soud proto považuje napadené usnesení soudu prvního stupně ve výroku I. za věcně správné i ve vztahu k žalobkyni a), byť primárně opět z jiných důvodů, než popsal soud prvního stupně. Soudu prvního stupně lze přisvědčit v tom, že ze strany žalované nedošlo k svémocnému rušení držby žalobkyně a), resp. k jejímu vypuzení z držby uvedeného práva, ale že šlo o realizaci oprávnění, které vyplývá ze zvláštního zákona a umožňuje držbu uvedeného práva za popsanych podmínek rušit (oprávněnou osobu z držby vypudit). Proto odvolací soud usnesení soudu prvního stupně ve výroku I. podle § 219 o.s.ř. potvrdil.
53. Pro úplnost ale odvolací soud považuje za vhodné alespoň stručně vyložit dotčenou právní úpravu ve vztahu ke skutkovým zjištěním a k dalším (účastníky nastíněným) právním otázkám, neboť dosavadní judikatura i odborná literatura je velice kusá a spor mezi stranami je dlouhodobý a intenzivní, přičemž přerušení dodávky vody je podstatným omezením při užívání nemovitosti žalobců. Následující otázky proto byly již předmětem (neúspěšného) pokusu odvolacího soudu o smírné řešení (narovnání) sporných vztahů stran.
54. K uzavření smlouvy či ke změně smlouvy o dodávkách vody či odvádění odpadních vod či o obou službách lze uvést, že jde o nárok odběratele, jak popsal v citovaném rozhodnutí i Nejvyšší soud. Tento nárok na uzavření smlouvy je soukromoprávní a spadá do pravomoci soudu. Ačkoli zákon zapovídá diskriminaci odběratele, což předpokládá existenci vzorových smluv, zásadně stejných pro všechny připojené zájemce, nelze vyloučit, že přesto dojde ke sporu o konkrétní individuální část smlouvy, na kterou má odběratel jen obecný nárok. V úvahu připadá nejen případná elektronická podoba písemné komunikace stran (jak akcentovali žalobci), ale i další potenciálně sporné otázky. Může dojít i ke sporu o to, zda je navrhovaná smlouva v rozporu s dobrými mravy (diskriminační) či nikoli. V tomto směru z § 8 odst. 6 ZVK ani z § 36 ZVK žádná konkrétní úprava nevyplývá. V úvahu tak připadá analogická aplikace § 1785 a násl. o.z., neboť jde svou podstatou o povinnost provozovatele uzavřít budoucí smlouvu, jejíž obsah je dán zákonem jen obecným způsobem (namísto předchozího ujednání stran). Podle § 1787 pak platí, že nesplní-li závazaná strana povinnost uzavřít smlouvu, může oprávněná strana požadovat, aby obsah budoucí smlouvy určil soud. Obsah budoucí smlouvy se určí podle účelu, který má uzavření budoucí smlouvy zřejmě

sledovat. Přitom se vychází z návrhů stran a přihlédne se k okolnostem, za kterých byla smlouva o smlouvě budoucí uzavřena, jakož i k tomu, aby práva a povinnosti stran byly poctivě uspořádány.

55. Žalobci ale nejen že takovou žalobu nepodali, ale ani sami neučinili vlastní návrh smlouvy směřující k uplatnění jejich zákonného nároku a k reálné dohodě na podmínkách smlouvy. To se týká zejména žalobkyně a), která je již nyní odběratelem vody podle uzavřené smlouvy, ale nemá zajištěn odvod takto vzniklých odpadních vod. Nelze tedy přisvědčit žalobcům, že takové právo (a tím povinnost ho případně uplatnit) nemají. Pokud nesouhlasili s návrhem smlouvy, který nesporně obdrželi, měli možnost uvedeným způsobem postupovat.
56. K otázce zálivkového vodoměru je třeba uvést, že má smysl pouze tehdy, není-li měřen objem odpadních vod přímo. Podle § 19 odst. 5 a 7 ZVK je ale opět třeba dohody stran (k „předložení a ověření propočtu“ či jinak), přičemž platí totéž, co bylo uvedeno o uzavření smlouvy shora. Není-li uvedený způsob odečtu ujednáno smlouvou předem či ex post, nelze tuto část spotřeby svévolně odečítat, jak to činili žalobci. Technické požadavky na podružný zálivkový vodoměr pak logicky musí být shodné jako u hlavního vodoměru. Oba vodoměry jsou totiž v takovém případě ve vztahu k odpadním vodám „fakturační.“ Požadavek na úpravu takového odečtu smlouvou, nikoli jen samotné osazení zálivkového vodoměru, pak plně odpovídá § 8 odst. 17 ZVK, neboť smlouva musí mimo jiné obsahovat „způsob stanovení ceny a jejího vyhlášení, způsob fakturace záloh a způsob plateb.“ To samozřejmě zahrnuje i konkrétní způsob určení množství odváděných odpadních vod, mimo jiné i pro případ, kdy objem spotřebované vody nevypuštěné do kanalizace podle měření nedosáhne zákonného limitu 30 m³ za rok (zda se např. odečítá jakýkoli náměr zálivkového vodoměru, i podlimitní, nebo nic). Nejde tedy o nějakou zvláštní nelegitimní podmínku žalované, jak se snažili dovozovat žalobci, ale o standardní způsob, jak odečít podle údajů podružného zálivkového vodoměru provádět. To ale žalobci opět odmítli, resp. podmiňovali přemístěním hlavního vodoměru. Pokud pak žalobci přesto prováděli svévolné odečty stočného (ceny za odvádění odpadních vod) v rozsahu, který podle nich (jejich soukromého měření) nevtekl do kanalizace, postupovali v rozporu se smlouvou o odvádění odpadních vod uzavřenou do 28.2.2019 mezi žalovanou a žalobcem b), která uvedený způsob odečtu neupravuje (nedovoluje). Pokud současně nedošlo ani k jiné dohodě o způsobu výpočtu takto sníženého určení objemu (jinak neměřených) odpadních vod (srov. § 19 odst. 5 a 7 ZVK), je třeba vycházet z naměřeného objemu odebrané vody. Lze tedy uzavřít, že nejméně část dluhu na vodném a stočném vymezeného žalovanou v oznámení ze dne 24.4.2019 ve výši 178 Kč měřený již novým vodoměrem skutečně existoval, neboť nesporně nebyl zaplacen, ačkoli pro odečet nebyl žádný právní důvod.
57. Významným zdrojem sporů mezi účastníky je i hlavní fakturační (přívodní) vodoměr. Umístění hlavního vodoměru nebylo ve smlouvě výslovně upraveno, nelze tedy vyjít přímo z obsahu smlouvy. V roce 2003 ale strany zjevně vycházely ze stávajícího umístění (nebylo-li dohodnuto nic jiného) a až do roku 2016 netvrdily v tomto směru ani žádný spor. Umístění vodoměru ve vodoměrné šachtě, mimo pozemek a stavbu žalobců, bylo určeno na základě vyjádření žalované již ve stavebním řízení. Již tehdy se hovořilo o umístění všech vodoměrů ve vodoměrné šachtě na veřejném prostranství a o potrubí v délce desítek metrů. Takto byla stavba vodovodní přípojky žalobců a následného vodovodu (a dalších dvou přípojek a vodovodů jiných vlastníků) projektována a na žádost žalobce b) stavebním úřadem povolena a kolaudována. Žalobce b) jako stavebník to ve stavebním řízení nezpochybňoval, následně (i podle tvrzení žalobců) k žádné změně stavby nedošlo, nebylo to ani navrhováno, žalobci se pouze setrvalé domáhají změny v umístění hlavního vodoměru bez dalšího, což neodpovídá ani § 3 ZVK ani § 17 a 19 ZVK.
58. Podle § 3 odst. 1 ZVK je vodovodní přípojka stavbou tvořenou úsekem potrubí od odbočení z vodovodního řádu k vodoměru, a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby. Podle § 2 odst. 6 je vnitřní vodovod potrubí určené pro rozvod vody „po pozemku nebo stavbě,“ které navazuje na konec vodovodní přípojky. Z toho vyplývá, že zákon výslovně neupravuje umístění vodoměru uvnitř stavby či pozemku odběratele, jak se domáhají žalobci, byť je to v praxi spíše pravidlem. Ke stejnému závěru jako odvolací soud ostatně dospěly i příslušné

správní orgány (Krajský úřad a Ministerstvo zemědělství) na základě stížností žalobců. Pokud byla stavba přípojky a následného vnitřního vodovodu, včetně umístění vodoměru, provedena uvedeným způsobem na základě souhlasu obou stran, je změna tohoto způsobu provedení změnou stavby, resp. způsobu jejího užívání, a podléhá stavebním předpisům, stejně jako její původní zřízení. Subsidiárně lze odkázat i na obdobnou úpravu obsaženou v § 3a odst. 3 a 5 ZVK pro případ rozdělení pozemků. Pokud část vnitřního vodovodu nebo vnitřní kanalizace rozdělených pozemků nebo staveb má z hlediska svého členění charakter vodovodní nebo kanalizační přípojky, stavební úřad rozhodne o změně užívání stavby části vnitřního vodovodu nebo vnitřní kanalizace na vodovodní nebo kanalizační přípojku. Žádost o změnu užívání stavby podle odstavce 3 podává její vlastník stavebnímu úřadu.

59. Námitka žalobců, že při stávajícím umístění vodoměru nelze realizovat jeho přiměřenou ochranu podle § 17 ZVK, je podle názoru odvolacího soudu také nepřipadná. V první řadě nelze a priori předpokládat, že na vodoměr žalobců, byť veřejně přístupný, budou opakovaně podnikány útoky s cílem vodoměr poškodit, přetočit (jen v neprospěch žalobců) apod.. Opačné utkvělé představy žalobců nejsou opodstatněné. Obdobnou (jen opačnou) utkvělou představu by ostatně mohla mít i žalovaná. Nic na tom nemění ani proběhlý únik vody v šachtě v listopadu 2016 (1x za 16 let umístění), ani žalobci tvrzené narušení vztahů se sousedem, s představiteli obce apod., tedy obecně se všemi, kteří by podle utkvělých představ žalobců mohli mít nějaký motiv žalobce tímto specifickým způsobem poškozovat. Podle uvedené logiky, pokud by měla být aplikována obecně na všechny odběratele, by nebylo možné umisťovat na veřejně přístupném místě ani žádné elektroměry či plynoměry, kde existuje obdobná povinnost ochrany takového zařízení ze strany odběratele. Navíc lze realizovat i přiměřená technická opatření zabráňující či omezující poškození vodoměru, provádět přiměřenou kontrolu spojenou s řešením případných závad, popř. iniciovat shora uvedenou změnu stavby. Žalobci ale dosud vždy trvali jen na přemístění vodoměru bez dalšího a snažili se toto opatření u žalované jednostranně vynutit, což není (bez dalšího) možné.
60. Pokud jde o správnost měření odběru vody, tak v případě pochybností lze provést zkoušku vodoměru za podmínek uvedených v § 16 odst. 4 ZVK a § 17 odst. 3 ZVK. Popsaný postup žalobců spočívající v jednostranné kontrole měření odběru vody ještě vlastním vodoměrem (opět svévolně, v rozporu s § 16 odst. 4 ZVK a § 17 odst. 3 ZVK) nemá žádný praktický význam. Podobný kontrolní vodoměr by si jednostranně mohla teoreticky osadit také žalovaná, přičemž by mohl vzniknout spor, jak řešit případný rozdíl jednostranných „kontrolních“ měření. Rozhodný vodoměr proto může být v souladu se zákonem jen jeden, na určeném místě, a strany jsou, až na výjimky stanovené zákonem či dohodou, povinny z něj vycházet.
61. Bylo také prokázáno, že žalobci v roce 2017 neposkytli žalované potřebnou součinnost při výměně hlavního vodoměru podle § 16 odst. 3 ZVK, kde se předpokládá osobní přítomnost obou stran. K tomuto maření výměny ale došlo až v době, kdy bylo nutné uvedený vodoměr již považovat za nefunkční (od počátku roku 2016), neboť nedošlo včas k jeho výměně na nový (jiný). Naproti tomu ale nebylo ani na výzvu odvolacího soudu žalovanou prokázáno, že by žalobci účelově bránili žalované provést včasnou výměnu vodoměru již dříve (včas). Jinými slovy, nebylo prokázáno, že by formální nefunkčnost hlavního vodoměru byla způsobena ze strany žalobců úmyslně s cílem dosáhnout náhradního (pro ně výhodnějšího) způsobu výpočtu spotřeby vody.
62. Podle § 16 odst. 1 ZVK množství dodané vody měří provozovatel vodoměrem, který je stanoveným měřidlem podle zvláštních právních předpisů (o metrologii). Měřidlo má tedy příslušné osvědčení se stanovenou dobou platnosti. Po jejím uplynutí je třeba osadit nové měřidlo, což se (včas) nestalo, proto je třeba takový vodoměr formálně považovat za nefunkční podle § 17 odst. 4 písm. c) ZVK. Výjimku si lze představit právě v případech úmyslného maření výměny vodoměru odběratelem s cílem dosáhnout příznivějšího způsobu výpočtu spotřeby vody.
63. Podle § 17 odst. 4 písm. a) ZVK zjistí-li se při přezkoušení vodoměru vyžádaném odběratelem, že údaje vodoměru nesplňují některý z požadavků stanovených zvláštním právním předpisem,

vodoměr se považuje za nefunkční (obdobně to platí, pokud pozbylo platnosti ověření vodoměru). Stanovení množství dodané vody se v tom případě provádí podle skutečného odběru ve stejném období roku předcházejícímu tomu období, které je předmětem reklamace nebo žádosti o přezkoušení vodoměru. V případě, že takové údaje nejsou k dispozici, nebo jsou „zjevně zpochybnitelné,“ stanoví se množství dodané vody podle následného odběru ve stejném období roku nebo podle směrných čísel spotřeby vody a podle odstavce 6, pokud se provozovatel s odběratelem nedohodne jinak.

64. Strany se ale jinak nedohodly. Žalobci sice tvrdili, že k dohodě o konkrétní fakturaci „podle směrných čísel“ došlo na jednání před Krajským úřadem v únoru 2018, písemně (ve formě, na které se strany výslovně písemně dohodly v původních smlouvách o dodávkách vody a odvádění odpadních vod) ale byl sepsán jen zápis, podepsaný (bez připomínek) všemi zúčastněnými, kde žalovaná navrhla postup „dle § 17 odst. 4“ ZVK s tím, že poté bude obnovena dodávka vody (tehdy rovněž přerušena). O směrných číslech není v zápisu uvedeno nic. Odvolací soud přitom neprovedl důkaz obsahem nahrávky uvedeného jednání ze strany žalobců, neboť, i kdyby k takové ústní dohodě došlo, postrádala by dohodnutou písemnou formu, a proto není platná.
65. Určení spotřeby vody podle směrných čísel podle uvedeného ustanovení přitom představuje až poslední způsob náhradního určení objemu spotřeby. V daném případě žalobci navrhli výpočet založený na údajném odběru 7 m³ vody měsíčně, totéž na odvádění odpadních vod. Tomu odpovídá i následná výpočtová tabulka, podle které činila celková cena vodného za období od prosince 2016 do února 2018 4 915,89 Kč včetně DPH a cena stočného za stejné období 3 752,91 Kč, celkem 8 668,80 Kč, což žalobci také zaplatili s tím, že šlo z jejich strany o dobrovolné navýšení (ústupek) nad rámec 3 m³ měsíčně vody na osobu vyplývající z prováděcí vyhlášky (směrné číslo spotřeby vody). Vycházeli přitom z počtu 1 osoby (v místě trvale přihlášené k pobytu), o jiných osobách se zjevně nehovořilo, ačkoli spotřeba vody podle směrných čísel vychází logicky ze skutečného počtu osob v místě žijících (a spotřebovávajících vodu) a nikoli z počtu osob trvale přihlášených k pobytu bez ohledu, zda v místě skutečně žijí. Při opačném výkladu by nemovitost plně obsazená osobami nepřihlášenými k trvalému pobytu nevykazovala podle směrných čísel žádnou spotřebu vody, což je absurdní. Tomu také odpovídal údaj o počtu osob uvedený ve smlouvě z roku 2006. V původní smlouvě o odvádění odpadních vod přitom byly jasně uvedeny dvě osoby (v místě žijící) a v rámci odvolání navíc sami žalobci nově doznali, že v místě měli blíže neurčené nájemce (od roku 2010 do prosince 2017 v odběrném místě „permanentně pronajímali 1-2 byty či bytové části“). Teprve následně začali tvrdit, že spotřeba 7 m³ vody měsíčně vlastně počtu a omezenému způsobu bydlení těchto nájemců odpovídá. Podle názoru odvolacího soudu ale v takovém případě nelze ze směrných čísel vůbec vycházet, neboť podklady k počtu takových osob nejsou a ani nebudou věrohodné, jde jen o nástroj žalobců k umělému snížení výpočtu vodného a stočného při opomenuté výměně vodoměru. Je tedy třeba podle § 17 odst. 4 písm. a) ZVK vyjít z předchozí či následné spotřeby. Pro tento závěr svědčí i reálné náměry vodoměrů (shora).
66. Odvolací soud proto uzavřel, že žalovaná sice reálně pochybila při výměně vodoměru za nový (provedla ji opožděně) a při vzájemné korespondenci nedostatečně rozlišovala, kdo je na straně žalobců odběratelem té které služby, většina „pochybení“ a „nezákonností,“ které žalobci opakovaně akcentovali, je ale jen domnělých a žalobci v právu ve shora uvedených souvisejících otázkách nejsou.
67. Soud prvního stupně také správně rozhodl o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci. Náklady řízení žalované v prvním stupni v celkové částce 3 600 Kč představuje odměna advokáta za 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a podání vyjádření) ve výši 2 x 1 500 Kč podle § 7 ve spojení s § 9 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb. v platném znění (dále jen advokátní tarif), dále paušální náhrada ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkem 3 600 Kč. Jiné náklady uplatněny nebyly a nevyplývají ani z obsahu spisu, právní zástupce žalované také není

plátcem DPH. Lhůta splatnosti byla správně určena podle § 160 odst. 1 o.s.ř., místo plnění pak správně podle § 149 odst. 1 o.s.ř..

68. Zcela správně také soud prvního stupně rozhodl o povinnosti žalobců k úhradě soudního poplatku za návrh ve výši 2 000 Kč, v podrobnostech odvolací soud odkazuje na rozhodnutí soudu prvního stupně.
69. Proto odvolací soud usnesení soudu prvního stupně ve všech třech výrocích jako věcně správné potvrdil podle § 219 o.s.ř.
70. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 151 odst. 1 o.s.ř. a § 142 odst. 1 o.s.ř.. Žalovaná měla i v této části řízení plný úspěch a přísluší jí plná náhrada účelně vynaložených nákladů. Jejich výše se odvíjí, obdobně jako v řízení před soudem prvního stupně, z odměny advokáta za písemné vyjádření k odvolání a k jeho doplnění (2x) a za účast u jednání odvolacího soudu, které přesáhlo 2 hodiny, tedy podle § 11 odst. 1 písm. d) a g) advokátního tarifu celkem 4 x 1 500 Kč, z režijních paušálů 4 x 300 Kč za tyto úkony podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, z cestovného v celkové výši 1 046 Kč (při jízdě ze sídla advokáta k odvolacímu soudu a zpět v celkové délce 180 km osobním automobilem s průměrnou spotřebou nafty 5,1 l/100km, ceně nafty 33,60 Kč/l a paušální sazbě 4,10 Kč/km podle § 13 odst. 5 advokátního tarifu a vyhlášky č. 333/2018 Sb.) a z náhrady za ztrátu času na cestě podle § 14 advokátního tarifu ve výši 400 Kč (za 4 půlhodiny po 100 Kč). Jiné náklady nebyly požadovány, celkem jde o částku 8 646 Kč, opět bez DPH. Shodné je i místo plnění a lhůta splatnosti.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 10. října 2019

Mgr. Roman FREMR v. r.
předseda senátu